

et ita deinceps vsus fuit. **V**ic in mutanēſi bello
i maxima mole rerū. cotidie ⁊ legiſſe et ſcrip-
ſiſſe traditur ac etiam declamaſſe. **T**iberius
liriā carmen ſcripſit ⁊ poemata quedā grecā.
Claudius ſimiliter tā greci q̄ latini ſermonis
peritus. varios libellos fecit. **S**ed pre alijs et
hjs titus i ſcribendi pericia floruit. qui cuius-
cūq; volebat litteram mutuauit ſacilime. vnde
ſe fatebatur falſariū maximū ſi libuiſſet. fieri
potuiſſe. **H**ec omnia ſuetonius de vita duodeci-
ceſarj annotauit. Capitulū xvij de libris mū
de tractandis et collocandis.

Non ſolū deo preſtamus obſequiū nouorū li-
brorum ꝑparando volumina. ſ; ⁊ ſacrate
pietatis exercemus officiū. ſi eoſdē nunc illeſe
tractem⁹. nūc locis ꝑdoneis redditos illibate
cuſtodie cōmendemus. vt gaudeant puritate
dum habentur in manibus et requieſcāt ſecure
dum i ſuis cubilib; recōduntur. **N**imium poſt
veſtes ⁊ vaſcula corpori dedicata dominico. ſa-
cri libri merentur a clericis honeſtius contrec-
tari. q̄ totiēs eos preſumūt attingere manu ſe-
da. q̄ob̄re exhortari ſtudētes ſup negligēcijs
varijs reputam⁹ expediens que mutari ſacili-
ter ſemper poſſēt ⁊ mirabiliter libris nocent.
In primis quidem circa claudenda ⁊ apienda

volumina sic matura modestia • vt nec pre-
cipiti festinatione soluatur nec inspectione fini-
ta sine clausura debita dimittantur. **N**on-
ne diligencius librum • q̃ calceum conuenit co-
seruari • **E**st enim scolarium gens pperam e-
ducata comunitate et nisi maiorum regulis tene-
rentur infrumtis insacijs insolescat • **A**gunt
petulancia presumptione tumescunt • de singu-
lis iudicant tamq̃ certi cum sint in omnibus
inexpert • **V**idebis fortasse iuuenem ceruico-
sum in studio segnitè residentem • **E**t dum y-
berno tempore hyems alget • nasus irriguus
frigore comprimete distillat • nec prius se dig-
natur emũctorio tergere q̃ subiectũ librũ ma-
defecerit turpi rore • **C**ui utinã loco codicis co-
riũ subderetur sutoris • **I**nguẽ habet fimo fetẽ
te refectum giganti similinũ • quo placentis
materie signat locũ • **P**aleas disparatur in
numeras • quas diuerhis in locis collocat eui-
denter • vt festuca reducat • quod memoria nõ
retentat • **H**ec palee quia nec venter libri di-
gerit nec quisq̃ eas extahit p̃mo quidẽ librũ
a solita iũctura distendũt et tãdẽ negligenter
obliuioni cõmiste putrescunt • **F**uctus ⁊ caseũ
super libz expansũ nõ verecõmedere atq; cy-
phũ hinc idẽ dissolute trãfere • **E**t q̃a nõ habz

elemosinarum sacculum paratum in libris dimittit reliquias fragmentorum. **S**acculitate continu a socijs oblatrare non desinit. et dum multitudinis rationum adducat a sensu physico vacuam librum in gremio sub expansum humectat spargine salivae. **Q**uid plura. statim duplicatis cubitis reclinatur in codicem. et per breue studium soporem iuvat prolixum. ac per reparandis rugis limbos replicat foliorum. ad libri non modicum detrimentum. **J**am ymber abiit et recessit. et flores apparent in terra nostra. tunc scolaris quem describimus librorum neglectorum potius quam inspector. viola primula atque rosa necnon quadrifolia. fardiet librum suum. **T**unc manus aquosas et statim sudore voluendis voluminibus applicabit. tunc pulverulentis undique cyproteis in candidam membranam impinget. et indice veteri pelle vestito venabitur paginam lineatam. **T**unc ad pulicis mordetis aculeum sacer liber obicitur qui tamen vix clauditur infra mensem. **H**icque pulveribus itro iectis tumescit quod claudens istancie non obedit. sunt autem specialiter cohercendi a detractioe librorum iuvenes impudetes qui cum litterarum figuram effigiare didicerint. mox pulcherrimorum voluminum si copia occidatur incipiunt fieri glossatores incongrui et ubi largiorem marginem circa

textum perspexerint • monstruose apparitione
alphabetū • **V**el aliud frivolum qualecūq; qđ
ymaginationi occurrat incastigat? calam? p
tin? errare presumit **I**bi latinista ibi sophis
ta • ibi quilibet scriba indoctus aptitudinem
penne probat quod formosissimis codicibus
quo ad usum et precium creberrime vidim? of
fuisse • **S**unt itez fures quidam libros eno
miter detruncantes qui pro epistolarum cartis
cedulas laterales abscindunt • littera sola sal
ua • vel finalia folia que ad libri custodiam di
mittuntur ad varios usus et abusus assumunt
quod gen? sacrilegij sub interminatione ana
thematis prohiberi deberet • **C**onuenit autem
prosus scolariū honestati ut quociens ab stu
diū a ffectione reditur precedat omnino locio
lectionē ne digitus sagimine delibutus aut sig
naula libri soluat aut folia prius voluat • **P**u
erul? aut lacrimos? capitaliū lrāz nō admire
t ymaginez ne maū fluida polluat pgamenū
Tagit enī illico qđqđ vidz • porro layci q libz
eq? spiciūt esupine trāsū sū hant serie nāli expā
sū oī libroz omniōe peit? sūt idigni **H**oc ecā
cleric? dispoāt ut olens ab olf lixa cinere? li
broz folia nō offigat illos? h? q? igredit sine ma
cla p̄cios? codicib; mīstabit • offerz at plimū tā

libris q̃ ſcolarib; manuū hōneſtaꝝ mūdiſſima ⁊
ſi non eſſent ſcabies et puſtule. caracteres cle
ricales. **L**ibrorum defectib; quociens aduertū
tur eſt cicius occurrendū ⁊ quoniā nichil gran
deſat cicius q̃ ſciſſura ⁊ et fractura que ad tē
pus negligitur repabitur poſtea cū vſura **D**e
libroz armatijs mundiffime fabricandis vbi
ab omni leſione ſeruentur ſecuri. moyses mitiſ
ſimus nos informat deuteroniū p̃ri. **T**ollite
iquit librū iſtū et ponite eū in latere arche fe
deris domini dei veſtri. **D** locus ydoneus et bi
bliotheca cōueniens. que de lingnis cecim i
putribilib; facta fuit. auroq; per totū iterius
⁊ exterius arcūteſta. **S**ed ⁊ omnem ihoneſta
tis negligenciam circa libros tractandos ſuo
ſaluator excluſit exēplo. ſicut legitur luce iiii.
Cū enim ſcripturam ꝓphetiā de ſe ſcriptam
in libro tradito perlegiſſ; ⁊ non prius librum
miniſtro reſtituit q̃ eūdem ſuis ſacratiffimis
manib; pliauiſſet. **Q**uo facto ſtudentes docētur
clariffime circa libroz cuſtodiam q̃tūcūq; mi
nima negligi non debere. **¶ Capitulū p̃viii.** auc
tor contra ſuos detractores ⁊

Nichil iniquius i humanis ꝓpenditur q̃
q̃ ea que gerūtur iuſtiſſime ⁊ malignoz
obloquijs peruertūtur. **E**t inde reportat quis